

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania (...) Szpitala Specjalistycznego im. (...) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N. z udziałem zainteresowanych: A. K., M. K., G. K., E. K., Centrum Zdrowia (...) w N. i K. T. - NZOZ "T." w B. o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 czerwca 2017 r., zażalenia (...) Szpitala Specjalistycznego im. (...) na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 października 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 17 maja 2016 r. oddalił apelację (...) Szpitala Specjalistycznego im. (...) (dalej jako płatnik składek) od wyroku Sądu Okręgowego w N. w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wniósł płatnik składek, zaskarżając wyrok w całości. Wskazana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia tylko w

stosunku do zainteresowanej U. K. i H. K. przekroczyła kwotę dziesięciu tysięcy złotych.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 19 października 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną w stosunku do zainteresowanych osób fizycznych, poza U. K. i H. K. W motywach orzeczenia podniesiono, że stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Rozpoznawana sprawa dotyczyła prawa majątkowego bowiem przedmiotem sporu była ustalona przez organ rentowy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zainteresowanych pracowników. Skoro, poza U. K. i H. K., kwota należnych do zapłaty w stosunku do każdego z zainteresowanych pracowników składek nie przekraczała dziesięciu tysięcy złotych, to skarga kasacyjna jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu.

Zażalenie na postanowienie wniósł płatnik składek, zaskarżając postanowienie w całości i domagając się jego uchylecia.

Skarżący zarzucił, że Sąd Apelacyjny błędnie zakwalifikował postępowanie, jako sprawę o prawo majątkowe, dla której istnieje dolna granica wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości dziesięciu tysięcy złotych. Przedmiotowa sprawa dotyczy bowiem objęcia zainteresowanych pracowników obowiązkiem ubezpieczenia społecznego przez płatnika składek z tytułu zawartych przez nich umów zlecenia. Istotą postępowania jest zatem ustalenie czy zainteresowani podlegają obowiązkowi odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne od wynagrodzeń otrzymywanych przez nich z tytułu wykonywanych umów cywilnoprawnych. Ustalenie podstawy wymiaru składek jest wyłącznie kwestią wtórną i rachunkową wymagającą uprzedniego stwierdzenia czy zainteresowani powinni być objęci obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tytułu umowy zlecenia zawartej z osobą trzecią, z powodu świadczenia przez nich pracy na rzecz swojego pracodawcy. Z tego względu sprawa ta mieści się w zakresie wyjątku kryterium kwotowego, które nie obowiązuje w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, a zarzuty w nim podniesione pozostają w sprzeczności z jednolitą i utrwaloną wykładnią prawa przedstawioną w orzeczeniach Sądu Najwyższego. Zgodnie z treścią art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Oznacza to, że poza wyżej wymienionymi kategoriami spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, wartość przedmiotu zaskarżenia będzie decydowała o dopuszczalności skargi kasacyjnej w każdej innej sprawie.

Wbrew odmiennemu twierdzeniu skarżącego, który na poparcie swego stanowiska nie przytoczył poglądów judykatury ani doktryny, *a priori* zakładając jego poprawność, Sąd Apelacyjny, odrzucając skargę kasacyjną jako niedopuszczalną ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż dziesięć tysięcy złotych, prawidłowo zakwalifikował przedmiotowe postępowanie jako sprawę o prawo majątkowe, do której istnieje dolna granica wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości dziesięciu tysięcy złotych. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że osoba wykonująca pracę na rzecz swego pracodawcy na podstawie umów cywilnych podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik i na tym kwestia jej ubezpieczenia się wyczerpuje. W związku tym sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia (lub innej umowy o świadczenie usług) wykonywanej na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania w takiej sprawie jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru. Jest to zatem sprawa o prawa majątkowe, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia nie niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2017 r., I UZ 55/16, LEX nr 2216194; z dnia 29 listopada 2016 r., II UZ 49/16, LEX nr 2202501 i powołane tam orzeczenia).

Skoro w rozpoznawanej sprawie przedmiot sporu wynikał z przyjętej w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) konstrukcji uznania osoby wykonującej pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz własnego pracodawcy za jego pracownika i dotyczył ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, to o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia nie niższa niż dziesięć tysięcy złotych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2016 r., II UZ 63/16, LEX nr 2046363 i powołane w nim orzeczenia). *Summa summarum* sprawa, w której wniesiono skargę kasacyjną, nie należy do spraw wymienionych w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

Mając na uwadze przedstawione powyżej motywy Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

r.g.